

CEGESOMA NEWSLETTER

NR 37 - MEI 2018

[nl](#) [fr](#) [en](#)

MEERJARENPLAN EN JAARVERSLAG

Realistisch maar ambitieus : ontdek het meerjarenplan 2018-2021 van CegeSoma en lees wat er het afgelopen jaar gebeurde in het jaarverslag 2017 [\[MEER INFO\]](#) ([http://www.cegesoma.be](http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3705)

[/cms/index_nl.php?article=3705](http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3705))

PUBLICATIE

Het recent gepubliceerde themanummer van het Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis (2017-4) geeft u de mogelijkheid het onontgonnen terrein te ontdekken van de geschiedenis van de psychiatrie in België [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3708)

'HISTORISCH AKKOORD'

Op de vooravond van de 75ste verjaardag van de bevrijding van Europa van het Nazisme, sluiten CegeSoma en het War Heritage Institute een 'historisch' akkoord [\[MEER INFO\]](#) ([http://www.cegesoma.be](http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3711)

[/cms/index_nl.php?article=3711](http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3711))

ARCHIEVEN

Het CegeSoma ontvangt de archieven van de Verbodering van de Dienst Hotton : een schat aan informatie over de guerrilla - activiteiten van verzetslui tegen de bezetter in de laatste maanden van de bezetting. [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3717)

ACTIVITEIT

Maandag 11 juni 2018 - CegeSoma: Dag van de Franstalige lokale historische kringen. [\[MEER INFO\]](#)

(http://www.cegesoma.be/cms/agenda_nl.php)

CegeSoma presenteert haar meerjarenplan en het jaarverslag 2017

Voor het eerst in de geschiedenis van het CegeSoma, presenteert het centrum een meerjarenplan (2017-2021).

Dit plan is het resultaat van diverse gesprekken met stakeholders, waarvan ons in 2017 hernieuwde gespecialiseerde wetenschappelijke comité de belangrijkste is.

Het plan toont realiteitszin maar ook ambitie en wil de komende drie jaren vooral een sterke basis consolideren voor het CegeSoma als vierde operationele directie binnen het Rijksarchief.

Het plan is een interne leidraad op basis waarvan prioriteiten kunnen worden vastgelegd. Het plan wordt halfjaarlijks geactualiseerd.

U vindt [hier](#) de Nederlandstalige versie van dit document.

U vindt [hier](#) ook het jaarverslag van de activiteiten van CegeSoma voor 2017.

◀ [Terug](#) ▶

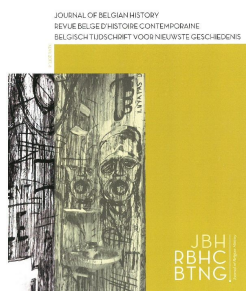
Het Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis publiceert een themanummer over de geschiedenis van de psychiatrie in België

Het nieuwe nummer (vierde nummer van 2017) van het BTNG is verschenen. Het gaat om een themanummer over de geschiedenis van de psychiatrie in België, onder supervisie van gastredacteurs Benoît Majerus (Université de Luxembourg) en Anne Roekens (Université de Namur).

Naast een introductie door de gastredacteurs, bevat het nummer vijf artikelen over dit sterk onontgonnen terrein binnen de Belgische hedendaagse geschiedschrijving.

De volledige digitale inhoud van dit nummer is beschikbaar vanaf januari 2019.

Voor het volledige digitale archief van het BTNG : www.journalbelgianhistory.be

◀ [Terug](#) ▶

2019-2020: CegeSoma en War Heritage Institute slaan handen in elkaar

In 2019-2020 is het exact vijfenzeventig jaar geleden dat België en Europa van het nazisme werden bevrijd.

Naar aanleiding van dit jubileum sloten het CegeSoma en het *War Heritage Institute* een akkoord dat de beide instituten intenser laat samenwerken.

De samenwerking tussen de twee instellingen concretiseerde zich al op de studiedag rond lokale projecten Tweede Wereldoorlog, waar Erik Janssen en Wannes Devos (uiterst links) deelnemen aan het expertenpanel. Verder ziet u : Paul Drossens (Rijksarchief Gent), Gert De Prins (Archief Oorlogsslachtoffers), Bruno De Wever (Universiteit Gent) en Nico Wouters (CegeSoma)

Een 'historisch akkoord' dus, in meerdere betekenissen.

Met deze overeenkomst willen de instellingen hun specifieke kennis, onderzoek en erfgoed over de Tweede Wereldoorlog ten volle valoriseren, alsook een nog betere publieke dienstverlening nastreven.

Onder meer een verdere uitbouw van het digitale platform '*Belgium WWII*' (<http://www.belgiumwwii.be/>) en de afwerking van een gloednieuwe permanente tentoonstelling in het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis zijn de eerste concrete projecten.

◀ [Terug](#) ▶

Aanwinst – Archieven van de Fraternelle du service Hotton

Een belangrijk archiefbestand voor de geschiedenis van het gewapend verzet in Wallonië aan de vooravond van de Bevrijding

De service Hotton was een verzetsorganisatie opgericht in 1943 op initiatief van de Belgische en Britse autoriteiten. Haar doel: de militaire activiteiten van de bezetter verstoren, met name door zijn informatiekanaalen en telecommunicatie te vieren. Deze dienst, operationeel vanaf begin 1944, liet zich vooral gelden in de beboste regio Chimay-Couvin dankzij de gedrevenheid van haar groep D. De archieven, gelegateerd in april 2018, weerspiegelen deze opmerkelijke activiteit.

De maquis komt tevoorschijn uit het woud op 3 september 1944: eerste foto van eindelijk vrije mannen. Van links naar rechts: A. Bruniau (Gérard), intendant van het District Chimay ; A. Van Glabeke (Stan), adjunct van de Groupe D ; J. Lejour (Mickey), hoofd van de Section Spéciale ; F. Delporte (Albert), hoofd van het District Chimay ; L. White (Lonnie), Amerikaans piloot en maquisard ; M. Hannesson (Marino), Amerikaans piloot en maquisard ; M. Franckson (Martial), leider van Groupe D. © CegeSoma/Rijksarchief

Een ambitieus plan, een gedeeltelijk success

De Hotton-missie, gelanceerd op het eind van de zomer van 1943 door de Britse Special Operation Executive met goedkeuring van het Belgische ministerie van Landsverdediging, nam pas echt vaste vorm aan met de benoeming, begin 1944, van burgerlijk ingenieur Albéric Maistriaux als leider. Gezien de noodzaak om snel te handelen verzamelde deze laatste bestaande groepen die ervaring hadden met sabotage en in staat waren zich in een overkoepelend plan te integreren. Met de hulp van zijn directe medewerkers en drie geparachuteerde agenten, kon hij in enkele weken tijd beschikken over teams in Morlanwelz, in de regio Chimay-Mariembourg, in Ottignies, Fosses, Eghezée, Namen, Melreux, Vielsalm, Luik en Brussel – in totaal ongeveer 350 verzetslieden. De arrestatie, vanaf eind mei 1944, van de voornaamste actoren van de nieuwe dienst (waaronder de leider van de latere groep D en twee van de drie parachutisten) verzwakte de organisatie echter aanzienlijk. Haar activiteit zou zich voortaan vooral concentreren in het zuiden van de provincies Henegouwen en Namen.

De subversieve oorlog in Thiérache *

De groep aanwezig in de bossen van Thiérache, bestaande uit enkele tientallen leden rond een kern van technici en intellectuelen uit Brussel met de steun van de plaatselijke bevolking, ontplooi de haar activiteiten vanaf de herfst van 1943. Haar integratie in de dienst Hotton en het naderen van de Bevrijding stimuleerden de toename van haar acties. Van juni tot september 1944 voerde de groep ongeveer 60 operaties uit: sabotage, hinderlagen, in beslagname van oorlogsmaterieel, confrontaties met de vijand, uitschakeling van haar agenten. Concreet werden geregeld communicatiekabels van de Wehrmacht gesaboteerd, tien locomotieven van de NMBS beschadigd, tien vijandelijke

vrachtwagens, drie pantserwagens en een tank vernield, en bijna 150 Duitse soldaten buiten gevecht gesteld. Deze operaties kostten het leven aan acht leden van de groep. Daarnaast werden 61 anderen gearresteerd door de Duitse politiediensten, waarvan er 23 omkwamen door terechtstelling of uitputting in de Nazi-concentratiekampen.

De archieven

Onlangs hun relatief beperkte omvang (ongeveer twee strekkende meter) zijn de archieven van de Fraternelle du service Hotton van grote waarde, omdat ze heel wat documenten bevatten die verslag uitbrengen over de activiteit van de dienst tijdens de bezetting, in het bijzonder van haar groep D.

We vinden inderdaad activiteitenverslagen, technische documentatie en ongeveer 350 individuele dossiers over agenten van de dienst (grotendeels daterend uit de onmiddellijke naoorlogse periode), maar ook nota's, berichten, pamfletten, instructies en valse documenten uit de clandestiniteit. Het bestand bevat eveneens een aantal dossiers met betrekking tot verklingszaken. Aangezien de persoonsgegevens die ze bevatten vandaag nog delicaat kunnen zijn, hebben de schenkers geëist dat het bestand uitsluitend raadpleegbaar is voor studenten en professionele onderzoekers.

Ten slotte behandelen enkele dossiers de activiteit van de Fraternelle vanaf haar geleidelijke oprichting in 1946 tot de jaren 2000. Het geheel is geregistreerd onder archiefcode AA 2512.

* In het Nederlands vertaalde titel van het uitstekende werk opgesteld door twee hoofdrolspelers van de dienst Hotton (en waarop deze tekst zich overigens baseert): Marcel Franckson & Jacques Burniat, Chronique de la guerre subversive. Le service Hotton en Thiérache, Bruxelles, FDM édition, 1996. Dit werk is in digitale vorm beschikbaar via de corresponderende beschrijving in de Pallas-catalogus, raadpleegbaar via deze website.

Fabrice Maerten

9.5.2018

◀ [Terug](#) ▶

Kalender

Woensdag 20 februari 2019 van 12.30 u. tot 14.30 u. (in het CegeSoma)

- Lezing met debat n.a.v. de publicatie van een eerste synthetische studie over de Belgische oud-strijders, 'De overlevenden: de oorlog van de Belgische oud-strijders tijdens het interbellum'. Met deelname van auteurs Antoon Vrints en Martin Schoups. (Ontmoetingen Publieksgeschiedenis van het CegeSoma).